

บทที่ 4

สถานะทางกฎหมายของกองทุนรวมในรูปแบบอื่น ๆ

กองทุนรวมอาจจะจัดตั้งขึ้นในรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่รูปของบริษัทหรือรูปของทรัสต์ก็ได้ แต่รูปแบบนี้มีส่วนคล้ายคลึงกับรูปแบบของทรัสต์เป็นอันมาก เพียงแต่ว่ารูปแบบนี้จะไม่มีการนำเอากฎหมายทรัสต์มาใช้บังคับ และจะแตกต่างกันในเรื่องของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของโครงการกองทุนรวม ซึ่งประเทศเยอรมันก็มีใช้ทั้งรูปแบบทรัสต์และรูปแบบนี้ โดยในประเทศเยอรมันจะเน้นความแตกต่างด้านกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของโครงการเท่านั้น ว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทจัดการ (ทรัสต์) หรือของผู้ถือหน่วยลงทุนทุกคนร่วมกัน ซึ่งจะกำหนดไว้ในระเบียบการจัดการ¹

ในประเทศไทย กองทุนรวมจะเป็นรูปแบบอื่นไม่ใช่รูปของบริษัทหรือรูปของทรัสต์ การทำกิจการจัดการลงทุน จะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งก็ได้มีประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องของกองทุนรวมอยู่ 2 ฉบับ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522 มาตรา 47 คือ ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525² และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการสำหรับโครงการที่มีทุนมาจากต่างประเทศ ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2528³ กำหนดให้กองทุนรวมจัดตั้งขึ้นโดยการจัดทำโครงการจัดการลงทุน จะต้องเสนอขออนุมัติต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้นจึงเป็นรูปแบบของนิติกรรมสัญญาเฉพาะแบบหนึ่ง ซึ่งจะต้องทำตามกฎหมายที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1 Tormann, Wolfgang. The Investment Institutions. P.27-28.

2 ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 99 ตอนที่ 39 วันที่ 18 มีนาคม 2525

3 ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 102 ตอนที่ 167 วันที่ 13 พฤศจิกายน 2528

สัญญาจัดตั้งกองทุนรวม

การจัดตั้งกองทุนรวมของประเทศไทย กระทำในรูปของนิติกรรมสัญญาประเภทหนึ่งระหว่างบริษัทจัดการ เป็นผู้เสนอ และผู้รับฝากทรัพย์สินเป็นผู้สนอง ซึ่งต้องร่วมกันร่างโครงการจัดการลงทุน และบริษัทจัดการเสนอขออนุมัติต่อธนาคารแห่งประเทศไทย⁴ ดังนั้นการร่างโครงการเพื่อขออนุมัติต่อธนาคารแห่งประเทศไทย บริษัทจัดการและผู้รับฝากทรัพย์สินย่อมมีการผูกพันและเป็นที่ยอมรับซึ่งกันและกัน⁵

ดังนั้นสัญญาจัดตั้งกองทุนรวม สามารถแยกองค์ประกอบได้ดังนี้

1. คู่สัญญา

1.1 บริษัทจัดการ จะต้องเป็นบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีทุนจดทะเบียนชำระเต็มมูลค่าตามจำนวนที่รัฐมนตรีกำหนด ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท⁶ และได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ประเภทที่ 5 "กิจการจัดการลงทุน" จากกระทรวงการคลัง⁷ ซึ่งในปัจจุบัน (พ.ศ. 2534) มีบริษัทหลักทรัพย์กองทุนรวมจำกัด บริษัทเดียวเท่านั้นที่เป็นบริษัทจัดการ

1.2 ผู้รับฝาก จะต้องเป็นนิติบุคคลซึ่งเป็นสถาบันการเงิน⁸ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบ⁹ ดังนั้นผู้รับฝากจะต้องเป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด และได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประเภทนั้น ๆ จากรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง เช่นกัน

⁴ ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525 ข้อ 3 (5)

⁵ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 112

⁶ อ่างแล้ว, มาตรา 42

⁷ อ่างแล้ว มาตรา 7 และ 8

⁸ สถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับและตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ เครดิตฟองซิเอร์

⁹ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 มาตรา 8

1.3 ผู้ถือหุ้นลงทุน เมื่อโครงการจัดการลงทุนได้รับอนุมัติจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว จะต้องทำหนังสือชี้ชวนซื้อหน่วยลงทุนตามแบบที่กำหนดไว้ เสนอต่อคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งหนังสือชี้ชวนนี้จะต้องผ่านการเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ดังนั้นผู้ประสงค์จะซื้อหน่วยลงทุนจะต้องได้รับหนังสือชี้ชวนที่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย และได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ทั้งได้จดทะเบียนไว้ต่อตลาดหลักทรัพย์แล้ว¹⁰ จากบริษัทจัดการโดยผ่านบริษัทจัดจำหน่ายซึ่งรับประกันการจำหน่าย และในการเสนอขายหน่วยลงทุนต่อประชาชนทั่วไป ต้องส่งหนังสือข้อเสนอเทศไปพร้อมกับการเสนอนั้นด้วย¹¹ ซึ่งการเสนอนี้ถือเป็นการทำคำเสนอแทนบริษัทจัดการมิใช่เป็นการกระทำในนามของตนเอง ทั้งนี้จะเห็นได้จากเมื่อขายหน่วยลงทุนไม่หมดก็จะคืนหน่วยลงทุนให้แก่บริษัทจัดการ และเมื่อผู้ลงทุนได้ลงนามในใบจองและส่งใบจองคืนให้แก่บริษัทจัดการ ก็ถือว่าคำสนองได้เกิดขึ้นโดยสมบูรณ์ ซึ่งส่งผลให้ผูกพันกันตามหนังสือชี้ชวน และถือว่าเป็นการมอบอำนาจโดยปริยายของผู้ลงทุนให้แก่บริษัทจัดการในการจัดการทรัพย์สินของกองทุนรวม

ความผูกพันระหว่างผู้ลงทุนกับผู้รับฝากทรัพย์สิน จะมีลักษณะของสัญญาเพื่อประโยชน์บุคคลภายนอก คือ สัญญาฝากทรัพย์สินที่ผู้รับฝากทรัพย์สินทำกับบริษัทจัดการนั้นก็เพื่อประโยชน์ของผู้ลงทุนหรือผู้ถือหุ้นลงทุนนั่นเอง และทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองของผู้รับฝากทรัพย์สินก็เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถือหุ้นลงทุน แม้ว่าจะนำมาจากบริษัทจัดการก็ตาม ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าบริษัทจัดการเป็นผู้รับมอบอำนาจจัดการจากผู้ถือหุ้นลงทุน มิใช่เป็นผู้รับโอนทรัพย์สินจากผู้ถือหุ้นลงทุน ดังนั้นหากทรัพย์สินเกิดความเสียหายประการใด ผลแห่งบาปเคราะห์จะตกแก่ผู้ถือหุ้นลงทุนทั้งหมด ตัวอย่างเช่น การก่อไรขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการลงทุน จะตกอยู่กับผู้ถือหุ้นลงทุนโดยบริษัทจัดการจะได้เพียงค่าธรรมเนียมการจัดการเท่านั้น

¹⁰ ระเบียบตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเสนอขายหุ้นใหม่ต่อประชาชน หรือการออกหุ้นกู้ของบริษัทจดทะเบียน หรือบริษัทรับอนุญาต และบริษัทจำกัดที่อยู่ในระหว่างการศึกษาเพื่อสั่งรับหลักทรัพย์ของบริษัทจำกัดดังกล่าว เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2527 มาตรา 19.ตรี

¹¹ ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2533 เรื่องการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์รับจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ และเรื่องการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทซึ่งบริษัทหลักทรัพย์รับซื้อหลักทรัพย์มาจำหน่าย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 46 และ 47 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ฯ พ.ศ.2522

และไม่มีส่วนได้เสียใด ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้หากบริษัทจัดการเกิดล้มละลายหรือเกิดมีอันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ผู้ถือหน่วยลงทุนจะทวงถามทรัพย์สินของกองทุนรวมจากผู้รับฝากทรัพย์สินได้ ตามหลักแห่งกรรมสิทธิ์ และเป็นการเข้าถือประโยชน์แห่งสัญญา

2. เนื้อหาแห่งสัญญา

จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วนบริษัท คือ หน่วยงานราชการได้กำหนดรูปแบบของเนื้อหาไว้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งคู่สัญญาจะต้องตกลงกันตามรูปแบบที่กำหนดไว้ และเช่นเดียวกันเมื่อได้ทำความตกลงกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะต้องนำมาจดทะเบียนต่อหน่วยงานราชการ ดังนั้นการจัดตั้งกองทุนรวม คือ การทำสัญญาหรือการจัดทำโครงการลงทุน ที่มีข้อความแสดงตามที่ระบุไว้ในข้อ 3. แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525 ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 ชื่อและสถานที่ของบริษัทจัดการ
- 2.2 ชื่อและกำหนดอายุของโครงการ
- 2.3 จำนวนเงินทุนของโครงการ มูลค่าที่ตราไว้และจำนวนของหน่วยลงทุน วิธีการจำหน่ายหน่วยลงทุน
- 2.4 นโยบายและวัตถุประสงค์ในการลงทุน ประเภทของหลักทรัพย์ที่มุ่งหมายจะลงทุน
- 2.5 สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของบริษัทจัดการและผู้รับฝาก
- 2.6 การออกตราสารแสดงสิทธิ ประเภทของตราสารแสดงสิทธิ และสิทธิในการแลกเปลี่ยนประเภทของตราสารแสดงสิทธิ ตลอดจนเงื่อนไขและวิธีการโอนหน่วยลงทุน
- 2.7 อัตราและวิธีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือเงินตอบแทนอื่นใด ซึ่งบริษัทจัดการและผู้รับฝากพึงได้รับจากทรัพย์สินของโครงการ
- 2.8 ประเภทของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน อัตราค่าธรรมเนียมและเงินตอบแทนอื่นใด ซึ่งบริษัทจัดการและผู้รับฝากพึงได้รับจากทรัพย์สินของโครงการ
- 2.9 วิธีและกำหนดเวลาในการคำนวณมูลค่าของหน่วยลงทุน ซึ่งคำนวณจากมูลค่าทรัพย์สินของโครงการ และการประกาศมูลค่าของหน่วยลงทุน
- 2.10 กำหนดเวลาและวิธีการจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหน่วยลงทุน
- 2.11 สิทธิในการขายคืนหน่วยลงทุน สิทธิและประโยชน์อื่นของผู้ถือหน่วยลงทุน
- 2.12 การแก้ไขเพิ่มเติมโครงการ และวิธีการจัดการโครงการ

2.13 การเลิกโครงการในกรณีอื่นใด นอกจากเพราะเหตุครบกำหนดอายุของโครงการ

2.14 วิธีการชำระบัญชีเมื่อเลิกโครงการ

นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยยังสามารถกำหนดเงื่อนไขอื่นตามที่เห็นสมควรได้ ทั้งการตกลงข้างต้น จะต้องไม่ขัดต่อหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับดังกล่าว เช่น จะตกลงให้การแก้ไขเพิ่มเติมโครงการ จะกำหนดให้ชำมติเสียหายข้างมากของผู้ถือหุ้นรายลงทุน ซึ่งคิดจำนวนหน่วยลงทุนรวมกัน เกินกึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมประชุม เช่นนี้จะกระทำมิได้ เพราะกึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วมประชุมอาจไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยลงทุน ทั้งสิ้นของโครงการก็ได้ซึ่งจะเป็นการขัดต่อข้อ 4 วรรคสอง แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับดังกล่าว เป็นต้น

จากข้อ 2.2 กองทุนรวมประเภทไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุน (Closed-end Type) จะกำหนดวันครบกำหนดอายุของโครงการไว้ สำหรับผู้ถือหุ้นรายลงทุนจะได้ไถ่ถอนหน่วยลงทุน เนื่องจากกองทุนรวมเป็นการทำสัญญาชนิดหนึ่ง ซึ่งอายุความในการบังคับสิทธิเรียกร้องตามสัญญาโดยทั่วไป มีกำหนด 10 ปี¹² ดังนั้นกองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นมาแต่ละกองทุนจะมีกำหนดชำระคืนเมื่อครบ 10 ปี เช่น กองทุนสินภิญโญ มีกำหนดระยะเวลาชำระคืน 10 ปี นับจากวันที่ 21 เมษายน 2520 ถึงวันที่ 20 เมษายน 2530 กองทุนสินภิญโญสอง มีกำหนดระยะเวลาชำระคืน 10 ปี นับจากวันที่ 17 กรกฎาคม 2521 ถึงวันที่ 16 กรกฎาคม 2531 หรือกองทุนสินภิญโญสาม, กองทุนทรัพย์ทวี, กองทุนสินภิญโญสี่, กองทุนสินภิญโญห้า และกองทุนทรัพย์ทวีสอง ก็เช่นเดียวกันมีอายุไม่เกิน 10 ปี¹³

เมื่อพิจารณาข้อ 2.9 และข้อ 2.11 ข้างต้น จะเห็นลักษณะที่สำคัญของกองทุนรวมประเภทรับซื้อคืน (Open-end Type) เนื่องจากการคำนวณมูลค่าของหน่วยลงทุนนี้จะทำให้ผู้ถือหุ้นรายลงทุน ได้ทราบว่า เขาสามารถจะขายคืนหน่วยลงทุนให้แก่กองทุนรวมในราคาเท่าไร และสิทธิในการขายคืนหน่วยลงทุนจะมีแต่ในกองทุนรวมประเภทรับซื้อคืน (Open-end Type) เท่านั้น กองทุนรวมประเภทไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุน (Closed-end Type) นั้น การคำนวณมูลค่าของหน่วยลงทุนจะไม่ค่อยมีประโยชน์ เพราะว่าจะขายคืนหน่วยลงทุนให้แก่กองทุนรวมก่อน

¹² ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 164

¹³ บริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวม จำกัด, "เอกสารแนะนำบริษัท" หน้า 4.

ครบกำหนดไม่ได้ และการโอนเปลี่ยนกรรมสิทธิ์หน่วยลงทุนจะกระทำในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นตลาดรองสำหรับผู้ซื้อขายหน่วยลงทุน ดังนั้นราคาของหน่วยลงทุนจึงขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของผู้ซื้อและผู้ขาย และอาจจะไม่ตรงกับมูลค่าของหน่วยลงทุนก็ได้ แต่อย่างไรก็ตาม การคำนวณมูลค่าของหน่วยลงทุนก็เป็นแนวทางให้แก่ผู้ซื้อขายในการที่จะเสนอซื้อขายกันในตลาดรอง

3. การอนุมัติจากหน่วยงานราชการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยจะมีหน้าที่ตรวจโครงการจัดการลงทุน ที่บริษัทจัดการเสนอมา โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ 3. ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525 หากมีเงื่อนไขครบถ้วนและไม่ขัดกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะอนุมัติให้เริ่มดำเนินงานโครงการจัดการลงทุนได้ หรือธนาคารแห่งประเทศไทยจะอนุมัติโดยมีเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้

สำหรับกองทุนต่างประเทศ (Foreign Investment Fund) ซึ่งในที่นี้ใคร่ขอกล่าวเฉพาะ On-shore Fund เพราะการจัดตั้งและควบคุมมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเทศไทย สามารถแยกองค์ประกอบการจัดตั้งได้ดังนี้

1. คู่สัญญา

1.1 บริษัทจัดการ

1.1.1 บริหารและจัดการเรื่องภายในประเทศไทย ซึ่งจะมีลักษณะเช่นเดียวกับกองทุนรวมในประเทศที่กล่าวมาข้างต้น

1.1.2 บริหารและจัดการเรื่องภายนอกประเทศไทย ซึ่งจะเป็นบริษัทที่ร่วมจัดตั้งกองทุน ในฝ่ายของต่างประเทศ เช่น กองทุน the Thai-Euro Fund จะมี Lloyds Bank Fund Managers (Guernsey) Ltd. เป็นบริษัทจัดการ, กองทุน the Thai Fund จะมี Morgan Stanley Asset Management Inc. เป็นบริษัทจัดการ หรือ กองทุน the Thai Equity Trust จะมี DBS Asset Management Ltd. เป็นบริษัทจัดการ เป็นต้น¹⁴

¹⁴ จากหนังสือชี้ชวนของกองทุน the Thai-Euro Fund, the Thai Fund, the Thai Equity Trust

1.2 ผู้รับฝาก

1.2.1 ผู้รับฝากหลักทรัพย์ภายในประเทศไทย ซึ่งจะมีลักษณะ เช่นเดียวกับผู้รับฝากของกองทุนรวมในประเทศไทยที่กล่าวมาข้างต้น

1.2.2 ผู้รับฝากหลักทรัพย์หรือหน่วยลงทุนต่างประเทศ มักจะเป็นบริษัทในเครือของบริษัทจัดการ หรือมีสถานที่ตั้งแห่งเดียวกับบริษัทจัดการของต่างประเทศ เช่น กองทุน Thai-Euro Fund จะมี Lloyds Bank International (Guernsey) Ltd. เป็นผู้รับฝาก, กองทุน Thai Fund จะมี Citibank, N.A. เป็นผู้รับฝาก หรือกองทุน Thai Equity Trust จะมี OCBC Trustee Ltd. เป็นผู้ดูแลทรัพย์สิน เป็นต้น

1.3 ที่ปรึกษาการลงทุน

1.3.1 ที่ปรึกษาการลงทุนภายในประเทศไทย จะต้องเป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการที่ปรึกษาการลงทุนจากกระทรวงการคลัง¹⁵

1.3.2 ที่ปรึกษาการลงทุนต่างประเทศ จะเป็นบริษัทที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งอาจจะเป็นบริษัทจัดการก็ได้ เช่น กองทุน Thai-Euro Fund จะมี Lloyds Bank Fund Managers (Guernsey) Ltd. เป็นที่ปรึกษาการลงทุนด้านต่างประเทศ คอยให้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะเศรษฐกิจโลก, กองทุน Thai Fund จะมี Morgan Stanley Asset Management Inc. เป็นที่ปรึกษาการลงทุนด้านต่างประเทศ หรือกองทุน Thai Equity Trust จะมี Capital International Ltd. เป็นที่ปรึกษาการลงทุนต่างประเทศ เป็นต้น

1.4 ผู้ถือหน่วยลงทุน จะเป็นบริษัทต่างชาติที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นในประเทศที่สิทธิประโยชน์ทางภาษี และรับซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวมทั้งหมด หลังจากนั้นก็จะนำหุ้นของบริษัทตนออกจำหน่ายแก่ชาวต่างชาติที่ต้องการลงทุนต่อไป

2. เนื้อหาแห่งสัญญา

สัญญาจัดตั้งกองทุนรวม จะต้องทำเป็นโครงการ เช่นเดียวกับกองทุนภายในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นไปตามข้อ 3. แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุนสำหรับโครงการที่มีทุนมาจากต่างประเทศ ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2528 และธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้มีการลงทุนตามโครงการไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง

¹⁵ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิต ฟองซิเออร์ พ.ศ.2522, มาตรา 4 และ 8

ของเงินทุนของโครงการ ภายใน 1 ปี และจะต้องลงทุนในส่วนที่เหลือให้หมดภายใน 2 ปีนับแต่เริ่มดำเนินโครงการ¹⁶

3. การอนุมัติจากหน่วยงานราชการ

โครงการลงทุน (investment plans) จะต้องได้รับการอนุมัติจากธนาคารแห่งประเทศไทย เช่นเดียวกับกองทุนภายในประเทศ รวมทั้งหนังสือชี้ชวนก็ต้องได้รับความเห็นชอบ เช่นเดียวกัน

สิทธิหน้าที่ของบริษัทจัดการและผู้รับฝาก

1. สิทธิหน้าที่ของบริษัทจัดการ¹⁷

1.1 สิทธิของบริษัทจัดการ

- 1.1.1 สิทธิที่จะได้รับค่าธรรมเนียมจัดการตามที่ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวนและในโครงการลงทุน
- 1.1.2 สิทธิที่จะออกหน่วยลงทุนของโครงการลงทุน เพื่อจำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไป โดยเป็นผู้จัดจำหน่ายได้โดยตรง
- 1.1.3 สิทธิที่จะได้รับค่าธรรมเนียมการขายหากได้ระบุไว้ในโครงการลงทุน¹⁸

1.2 หน้าที่ของบริษัทจัดการ

- 1.2.1 คำนวณมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของโครงการ ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อย 1 ฉบับ และปิดประกาศไว้วันที่เปิดเผย ณ สำนักงานของบริษัทจัดการและผู้รับฝาก ภายใน 10 วัน นับแต่วันครบกำหนดในการคำนวณ ซึ่งอย่างน้อยเดือนละครั้ง

¹⁶ จากหนังสือชี้ชวนของกองทุน the Thai Fund, หน้า 9.

¹⁷ ชรินทร์ วงศ์ภูธร. เอกสารการสอนชุดวิชา การลงทุน สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. พิมพ์ครั้งที่ 3, หน้า 932.

¹⁸ ข้อ 3 (7) แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

- 1.2.2 บริหารโครงการลงทุนตามนโยบายการลงทุนและเงื่อนไขสัญญาที่บ่งไว้ในหนังสือชี้ชวน เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับผลประโยชน์มากที่สุด
- 1.2.3 เผยแพร่รายละเอียดชื่อและจำนวนหลักทรัพย์ที่ได้ซื้อไว้ให้ผู้ถือหน่วยลงทุนได้ทราบไม่น้อยกว่าเดือนละครั้ง
- 1.2.4 จัดทำหนังสือชี้ชวนเพื่อเผยแพร่โดยมีรายละเอียดโครงการลงทุน กับต้องแสดงฐานะการเงิน ประวัติการดำเนินงาน และรายชื่อกรรมการของบริษัทจัดการ¹⁹
- 1.2.5 จัดการแยกทรัพย์สินของโครงการออกจากทรัพย์สินของบริษัทจัดการ และฝากทรัพย์สินของโครงการไว้กับผู้รับฝาก²⁰
- 1.2.6 จัดส่งประกาศมูลค่าของทรัพย์สินของโครงการ และรายละเอียดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ มูลค่าของหลักทรัพย์ที่ได้ลงทุนไว้ให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ภายใน 7 วัน²¹
- 1.2.7 จัดให้มีผู้สอบบัญชีทรัพย์สินของโครงการลงทุน²²
- 1.2.8 จัดให้มีผู้ชำระบัญชี เมื่อเลิกโครงการ²³
- 1.2.9 กรณีของกองทุนรวม ประเภทรับซื้อคืน (Open-end Type) จะทำหน้าที่รับซื้อคืนและขายหน่วยลงทุนใหม่
- 1.2.10 จำหน่ายรายได้และเงินปันผล ดำรงไว้ซึ่งสมุดบัญชีและเอกสารของกองทุนรวม
- 1.2.11 ประกาศอัตราเงินปันผลหรือผลตอบแทนอื่นใด พร้อมทั้งบัญชีกำไรขาดทุนและงบดุลของโครงการไว้วันที่เปิดเผย ณ

¹⁹ ข้อ 5 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

²⁰ ข้อ 8 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

²¹ ข้อ 12 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

²² ข้อ 17 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

²³ ข้อ 19 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

สำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาของบริษัทจัดการและผู้รับ
ฝาก และประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

สำหรับกองทุนต่างประเทศ (Foreign Investment Fund)

1. บริษัทจัดการจะไม่มีสิทธิที่จะจำหน่ายหน่วยลงทุนในประเทศไทย หรือ
จำหน่ายให้แก่บุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยหรือมีภูมิลำเนาในประเทศไทย²⁴ ดังเช่นปรากฏในหนังสือ
ชี้ชวนของกองทุน Thai Equity Trust เป็นต้น
2. บริษัทจัดการจะต้องส่งรายงานการลงทุนในหุ้นและหุ้นกู้ของบริษัทจำกัดต่อ
ธนาคารแห่งประเทศไทย ตามแบบและกำหนดเวลาที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้กำหนด²⁵
3. บริษัทจัดการจะต้องปฏิบัติตามสัญญา ซึ่งอาจกำหนดสิทธิหน้าที่นอกเหนือไป
จากที่กำหนดไว้โดยกฎหมายก็ได้ถ้าไม่ขัดต่อประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เช่น กองทุน
Thai-Euro Fund มีการทำสัญญา the Administration Agreement เป็นต้น

2. สิทธิหน้าที่ของผู้รับฝาก

2.1 สิทธิของผู้รับฝาก²⁶

2.1.1 ค่าธรรมเนียมในการดูแลรักษา ซึ่งโครงการจะ เป็นผู้จ่ายให้
ในอัตราที่ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวนและโครงการลงทุน

2.2 หน้าที่ผู้รับฝาก

- 2.2.1 รักษาและดูแลทรัพย์สินของกองทุนรวมทั้งโครงการ
- 2.2.2 ดูแลให้บริษัทจัดการปฏิบัติงานตามสัญญาและกฎข้อบังคับ
- 2.2.3 รายงานให้ผู้ลงทุนและธนาคารแห่งประเทศไทยทราบ หาก
บริษัทจัดการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่กำหนด

²⁴ ข้อ 1 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
จัดการลงทุนสำหรับโครงการที่มีทุนมาจากต่างประเทศ ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2528

²⁵ ข้อ 4 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
จัดการลงทุนสำหรับโครงการที่มีทุนมาจากต่างประเทศ ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2528

²⁶ ชรินทร์ วงศ์ภูธร, เอกสารการสอนชุดวิชา การลงทุน สาขาวิชาวิทยาการจั
การ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, พิมพ์ครั้งที่ 3 หน้า 932

2.2.4 จัดให้ตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิประเภทระบุชื่อ ลงชื่อ
ของตน²⁷ เพื่อบริษัทจัดการและชื่อโครงการ²⁸

สำหรับกองทุนต่างประเทศ ผู้รับฝากนอกจากจะทำหน้าที่ดังกล่าว จะต้องทำ
ตามสัญญาที่ทำขึ้นต่างหากอีกด้วย เช่น กองทุน Thai-Euro Fund จะทำสัญญา the Thai
Custodian Agreement และสัญญา the Guernsey Custodian Agreement หรือกอง
ทุน Thai Fund จะทำสัญญา the Thai Custody Agreement ระหว่างกองทุน, บริษัท
จัดการ และผู้รับฝากของไทย กับสัญญา the Plan Custody Agreement ระหว่างกองทุน
และ Citibank, N.A. (ผู้รับฝากต่างประเทศ) เป็นต้น ซึ่งสัญญาเหล่านี้จะกำหนดให้มีการ
ทำบัญชี (Custody Account), ค่าธรรมเนียมในการรับฝาก, หน้าที่หลักของผู้รับฝาก ตลอดจน
จบการสิ้นสุดของสัญญา

สิทธิหน้าที่ของผู้ถือหน่วยลงทุน²⁹

1. สิทธิของผู้ถือหน่วยลงทุน
 - 1.1 เป็นเจ้าของสินทรัพย์ตามอัตราส่วนที่ตนได้ลงทุน
 - 1.2 สิทธิในการแบ่งสินทรัพย์ของกองทุนรวม เมื่อครบกำหนด
 - 1.3 สิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหาย ในกรณีที่มีบริษัทจัดการและผู้รับฝากทรัพย์สินของโครงการจงใจให้เกิดความเสียหาย และ/หรือหะหลวมในการปฏิบัติหน้าที่ของตน
 - 1.4 สิทธิที่จะได้รับเงินปันผล
 - 1.5 สิทธิในการแก้ไขเพิ่มเติมโครงการหรือวิธีการจัดการโครงการ โดยใช่
เสียงข้างมากของผู้ถือหน่วยลงทุนซึ่งคิดตามจำนวนหน่วยลงทุนรวมกัน เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วย
ลงทุนทั้งสิ้นของโครงการ³⁰

²⁷ พิชัย พงศ์ไพโรจน์. ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ ภัทรธนกิจ
จำกัด. บทสัมภาษณ์, 10 พฤษภาคม 2533.

²⁸ ข้อ 8 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธี
การจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

²⁹ ชรินทร์ วงศ์ภูธร, เอกสารการสอนชุดวิชา การลงทุน สาขาวิชาวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, พิมพ์ครั้งที่ 3. หน้า 932.

³⁰ ข้อ 4. แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธี
การจัดการสำหรับโครงการที่มีทุนมาจากต่างประเทศ ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2528

1.6 สิทธิที่จะได้รับหนังสือชี้ชวน และตราสารแสดงสิทธิหรือใบสำคัญสำหรับหน่วยลงทุน ที่บริษัทจัดการต้องออกให้³¹

1.7 สิทธิที่จะขอทราบรายละเอียดหลักทรัพย์ที่เป็นทรัพย์สินของโครงการ³²

สำหรับกองทุนต่างประเทศ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่มีสิทธิแต่งตั้งตัวแทนของตน เข้าไปในคณะกรรมการที่ปรึกษาการลงทุนสากล เพื่อร่วมในการตัดสินใจในการลงทุนด้วย

2. หน้าที่ของผู้ถือหน่วยลงทุน

2.1 ชำระค่าธรรมเนียมหรือเงินตอบแทนอื่นใด ซึ่งบริษัทจัดการจะเรียกเก็บตามโครงการลงทุน³³

2.2 ชำระค่าหน่วยลงทุนด้วยตัวเงินเต็มราคา³⁴

2.3 เสียภาษีจากเงินปันผลที่ได้รับ

สำหรับกองทุนต่างประเทศ ผู้ถือหน่วยลงทุนจะมีหน้าที่ เช่นเดียวกัน แต่ในเรื่องภาษีนั้น ต้องพิจารณาอนุสัญญาว่าด้วยยกเว้นภาษีซ้อนว่ามีการทำอนุสัญญานี้หรือไม่

³¹ ข้อ 6. แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

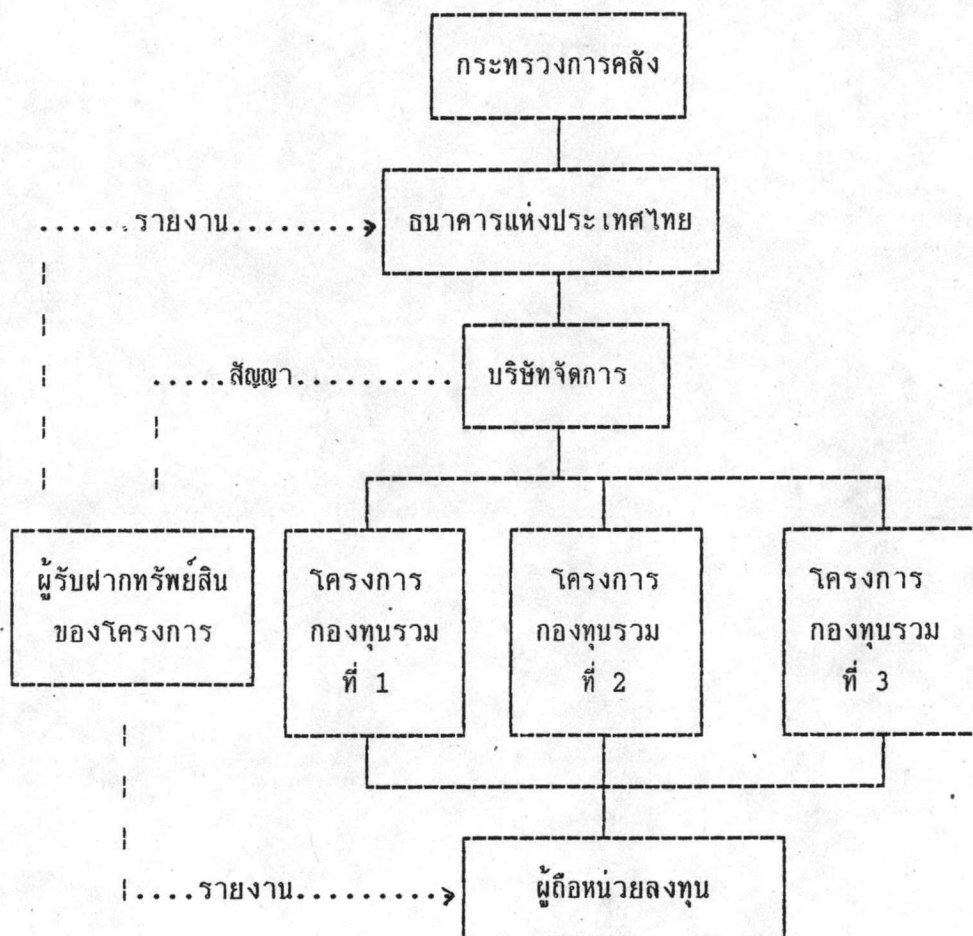
³² ข้อ 12 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

³³ ข้อ 3 (7) แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

³⁴ ข้อ 7 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

ความคิดทางกฎหมายของการบริหารกองทุนรวมและข้อจำกัด

1. โครงสร้างของกองทุนรวมในประเทศไทย สามารถพิจารณาตามแผนผังได้
ดังนี้³⁵

³⁵ ชรินทร์ วงศ์ภูธร, เอกสารการสอนชุดวิชา การลงทุน สาขาวิชาวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, พิมพ์ครั้งที่ 3. หน้า 931.

จากแผนผังดังกล่าว บริษัทจัดการจะดำเนินงานภายใต้การควบคุมดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้กำหนดนโยบาย มีผู้รับฝากทรัพย์สินเป็นผู้เก็บรักษาและดูแลทรัพย์สินของกองทุนรวมแต่ละโครงการ และดูแลให้บริษัทจัดการปฏิบัติงานตามสัญญาและกฎข้อบังคับ ซึ่งหากการดำเนินงานของบริษัทจัดการไม่เป็นไปตามนั้น ผู้รับฝากทรัพย์สินของโครงการจะต้องรายงานแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยและผู้ถือหน่วยลงทุนทราบทันที บริษัทจัดการมีหน้าที่นำหน่วยลงทุนของโครงการต่าง ๆ ออกจำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไป และบริหารกองทุนต่าง ๆ โดยผู้ถือหน่วยลงทุนได้รับประโยชน์มากที่สุด ส่วนในระหว่างบริษัทจัดการกับผู้รับฝากทรัพย์สินจะมีสัญญาับฝากทรัพย์สินบังคับกันต่างหาก

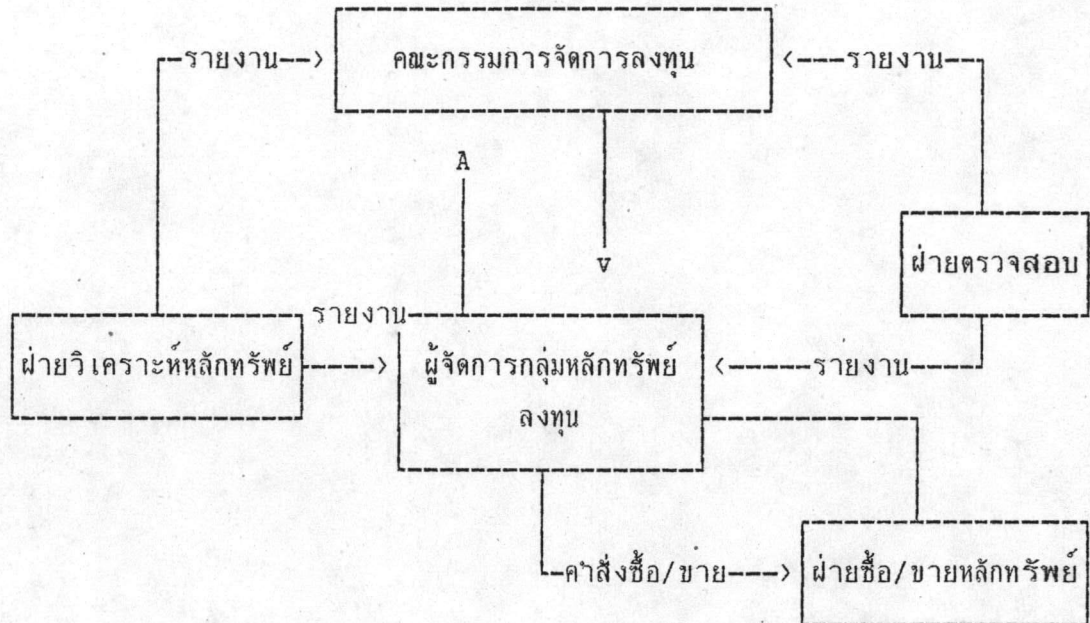
สำหรับกรณีกองทุนต่างประเทศ ก็จะมีลักษณะและโครงสร้างเช่นเดียวกัน เพียงแต่จะเพิ่มที่ปรึกษาการลงทุนเข้ามาช่วยพิจารณาการลงทุน และเสนอแนะความเห็นให้บริษัทจัดการดำเนินการ และเนื่องจากผู้ลงทุนเป็นชาวต่างชาติทั้งหมด ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการจัดจำหน่าย และเพื่อประสานข้อแตกต่าง ระหว่างกฎหมายคุ้มครองการลงทุนของต่างประเทศ หรือกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายหุ้นในต่างประเทศของประเทศเหล่านั้น กับกฎข้อบังคับของกฎหมายไทย จึงจำเป็นต้องตั้งบริษัทต่างประเทศขึ้นมาเพื่อซื้อหน่วยลงทุนที่บริษัทจัดการไทยออกมาทั้งหมด และบริษัทต่างประเทศที่ตั้งขึ้นมานี้จะนำหุ้นของบริษัทตนออกจำหน่ายแก่ผู้ลงทุนในประเทศต่าง ๆ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายไทยและสามารถปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศต่าง ๆ ได้ด้วย³⁶

2. การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนของกองทุนรวมในประเทศไทย³⁷

ระบบการดำเนินการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนของกองทุนรวม ประกอบด้วยโครงสร้างของฝ่ายจัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุน ซึ่งมีผังดำเนินงานแสดงในภาพดังต่อไปนี้

³⁶ พิชัย พงศ์ไพโรจน์. ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กัทธรณกิจ จำกัด. สัมภาษณ์, 10 พฤษภาคม 2533.

³⁷ ชรินทร์ วงศ์ภูธร, เอกสารการสอนชุดวิชา การลงทุน สาขาวิชาวิทยาการการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, พิมพ์ครั้งที่ 3. หน้า 873-875.

จากรูปภาพสามารถอธิบายโครงสร้างการดำเนินงานอย่างย่อ ๆ ดังนี้

2.1 ฝ่ายวิเคราะห์หลักทรัพย์จัดทำรายงานวิเคราะห์ที่ส่งให้คณะกรรมการจัดการลงทุนพร้อมทั้งผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุน

2.2 ผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนจะจัดทำแผนการซื้อ/ขายหลักทรัพย์ส่งให้คณะกรรมการจัดการลงทุนพิจารณา

2.3 คณะกรรมการจัดการลงทุนทำการพิจารณาแผนการซื้อ/ขายหลักทรัพย์และอนุมัติแผนการซื้อขายหลักทรัพย์ส่งให้ผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุน

2.4 ผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนจะจัดทำคำสั่งซื้อ/ขายหลักทรัพย์ ส่งให้ฝ่ายซื้อขายหลักทรัพย์

2.5 ฝ่ายตรวจสอบจะจัดทำรายงานการประเมินผลการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุน ส่งให้คณะกรรมการจัดการลงทุนและผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุน

ฝ่ายการวิเคราะห์หลักทรัพย์ (research department) การดำเนินงานเริ่มที่ฝ่ายวิเคราะห์หลักทรัพย์ ซึ่งประกอบด้วยนักเศรษฐศาสตร์ นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ นักการเงิน และนักการตลาด จัดเตรียมงานต่าง ๆ กล่าวคือ นักเศรษฐศาสตร์ก็จะจัดทำรายงานประเมินภาวะเศรษฐกิจ โดยทั่วไปในภาวะปัจจุบันรวมทั้งพยากรณ์แนวโน้มในอนาคต นักการเงินก็จะพิจารณาภาวะการเงินทั้งทางด้านอุปสงค์ อุปทาน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับอัตราดอกเบี้ย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการทำงานของอุตสาหกรรมทั่วไปแล้วสรุปจัดทำรายงานขึ้น นักการตลาดจะวิเคราะห์ถึงภาวะตลาดหุ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ จากรายงานต่าง ๆ ของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวแล้ว นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ก็จะนำมาพิจารณาถึงภาวะการดำเนินงานตลอดจนหาผลกระทบถ้าหากจะเกิดขึ้นตามการพยากรณ์ของผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ว่ามีผลกระทบต่อหลักทรัพย์ต่าง ๆ อย่างไรบ้าง ในการทบทวนวิเคราะห์หลักทรัพย์นี้บางบริษัทจะแบ่งให้นักวิเคราะห์แต่ละคนดูแลหลักทรัพย์แต่ละบริษัทหรือหมวด เพื่อจะได้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด แล้วรายงานถึงภาวะความเป็นไปและคาดคะเนหลักทรัพย์จะออกมาในลักษณะ เช่นใด ผลการวิเคราะห์ของบางบริษัทจะออกมาในลักษณะการให้คะแนน (grading) หลักทรัพย์จาก 1-5 ถ้านักวิเคราะห์หลักทรัพย์ให้คะแนน 1 คะแนนหมายถึงการให้รับซื้อทันที ถ้าให้ 2 คะแนนจะทำการซื้อก็ได้ ถ้า 3 คะแนนก็หมายถึงให้ถือไว้ก่อน ถ้า 4 คะแนนจะขายก็ได้ ถ้า 5 คะแนนให้ขายได้ทันที เป็นต้น หรือ อาจจะให้คะแนนในทางตรงกันข้ามกันก็ได้ กล่าวคือ คะแนน 1 คะแนนให้ขายทันทีก็ได้ รายงานต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งให้แก่ผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุน และในขณะที่เดียวกันก็จะส่งรายงานในลักษณะแบบสรุปให้แก่คณะกรรมการจัดการลงทุนด้วย

ผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุน (portfolio manager) เมื่อผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนได้รับรายงานจากฝ่ายวิเคราะห์หลักทรัพย์แล้ว ก็จะนำมาทำการพิจารณา โดยก่อนอื่นจะต้องคำนวณอัตราผลตอบแทนและอัตราความเสี่ยงของกลุ่มหลักทรัพย์ที่ตนจัดการในขณะนั้นก่อน ต่อจากนั้นก็นำคำแนะนำการซื้อ/ขายหลักทรัพย์จากฝ่ายวิเคราะห์หลักทรัพย์มาพิจารณาว่า จะทำการซื้อ/ขายหลักทรัพย์ตัวใดหรือไม่ โดยการคำนวณอัตราผลตอบแทนและอัตราความเสี่ยงของกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการซื้อขายหลักทรัพย์ตลอดจนจุดประสงค์หรือเป้าหมายในการลงทุนของกองทุนก่อน ต่อจากนั้นจึงส่งแผนการซื้อขายหลักทรัพย์ให้แก่คณะกรรมการจัดการลงทุนอนุมัติ

คณะกรรมการจัดการลงทุน (investment committee) เมื่อคณะกรรมการจัดการลงทุนได้รับแผนการซื้อ/ขายหลักทรัพย์จากผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนแล้ว ก็จะนำมาพิจารณาซึ่งอาจจะมีความเห็นที่ตรงกันกับผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนก็ได้ โดยผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนก็ต้องคอยชี้แจงพร้อมทั้งให้เหตุผล หรืออาจจะต้องแก้ไขและปรับปรุงแผนการ

ซื้อขายหลักทรัพย์ จนกว่าคณะกรรมการจัดการลงทุนจะยอมรับและอนุมัติให้ทำการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น ๆ ได้

ฝ่ายซื้อ/ขายหลักทรัพย์ (trading department) เมื่อคณะกรรมการจัดการลงทุนอนุมัติแผนการซื้อ/ขายหลักทรัพย์แล้ว ผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนก็จะจัดส่งรายการซื้อ/ขายหลักทรัพย์ไปยังฝ่ายซื้อ/ขายหลักทรัพย์ ซึ่งจะมีผู้เชี่ยวชาญด้านการซื้อขายหลักทรัพย์ทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ตามที่ได้รับอนุมัติในราคาที่ดีที่สุด

ฝ่ายตรวจสอบ (inspection department) มีหน้าที่วัดผลการจัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนของผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนว่าได้ผลอย่างไรบ้าง โดยอาจจะเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างกองทุนด้วยกันได้ หรือเปรียบเทียบกับกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนอื่นในตลาด (market portfolio) ฝ่ายตรวจสอบจะรายงานผลการประเมินพร้อมทั้งคำแนะนำ เพื่อให้ผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนปรับปรุงแก้ไข รายงานการตรวจสอบนี้จะจัดทำขึ้นเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือนนั้นขึ้นอยู่กับนโยบายของคณะกรรมการจัดการลงทุน พร้อมกับการจัดส่งรายงานผลการประเมินไปที่ผู้จัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุน และคณะกรรมการจัดการลงทุน เพื่อการพิจารณาปรับปรุงการบริหารงานลงทุน

สำหรับกองทุนต่างประเทศ การบริหารจะเป็นไปตามสัญญา the Investment Contract ซึ่งในที่นี้ใคร่ขอยกตัวอย่างของ the Investment Contract ของกองทุน Thai Equity Trust มาประกอบดังนี้³⁸

1. บริษัทจัดการไทยจะทำหน้าที่เป็นผู้จัดการลงทุนในหลักทรัพย์ไทย และรับผิดชอบในการใช้สิทธิในหลักทรัพย์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการลงทุนตามหนังสือชี้ชวน
2. ที่ปรึกษาการลงทุนจะถูกแต่งตั้งโดยบริษัทจัดการไทยซึ่งเป็นบริษัทต่างประเทศ เพื่อให้คำแนะนำในการลงทุนของทรัพย์สินของโครงการ เป็นหน้าที่หลักและจะแต่งตั้งบุคคลที่มีประสบการณ์ เข้าร่วมในคณะกรรมการวิเคราะห์หลักทรัพย์ ตลอดจนให้บริการดังต่อไปนี้
 - 2.1 ประเมินสถานการณ์เศรษฐกิจของโลกปัจจุบัน
 - 2.2 ประเมินสภาพตลาดเงินและตลาดหุ้นของโลกเป็นการพิเศษ ปรึกษา
ไป

³⁸ หนังสือชี้ชวนของกองทุน the Thai Equity Trust. หน้า14-17.

- 2.3 ประเมินอุตสาหกรรมเฉพาะด้านของโลก
- 2.4 ช่วยวิเคราะห์กลุ่มหลักทรัพย์ลงทุน และ
- 2.5 ให้บริการอื่น ๆ ตามที่จะตกลงกันระหว่างบริษัทจัดการไทย และที่ปรึกษาการลงทุน

3. คณะกรรมการวิเคราะห์หลักทรัพย์ จะทำหน้าที่ชี้แนะองค์ประกอบของการลงทุน หรือการเปลี่ยนแปลงการลงทุนที่ทำโดยกองทุนรวม และจะทบทวนหรือประเมินหลักทรัพย์ของไทยว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการลงทุนตามหนังสือชี้ชวน ซึ่งคณะกรรมการนี้จะประกอบด้วยบุคคลไม่น้อยกว่า 2 คน และไม่มากกว่า 4 คน ซึ่งในจำนวน 1-2 คน จะถูกแต่งตั้งโดยบริษัทจัดการไทย และโดยที่ปรึกษาการลงทุน

4. คณะที่ปรึกษาการลงทุน จะให้คำปรึกษาแก่บริษัทจัดการไทยในเรื่องของเศรษฐกิจไทย และตลาดหลักทรัพย์ไทย คณะที่ปรึกษาการลงทุนจะประกอบด้วย 4 คน และในจำนวน 3 คนจะต้องเป็นคนไทย

3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนรวม

3.1 กองทุนรวมในประเทศ

3.1.1 ประเภทของหลักทรัพย์ที่ลงทุน³⁹

- หลักทรัพย์รัฐบาลไทย
- หลักทรัพย์ซึ่งออกโดยรัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- หุ้นและหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด ซึ่งเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- หุ้นและหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด ซึ่งมีส่วนของผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท และได้ดำเนินกิจการไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานอย่างน้อย 2 ปี ต่อเนื่องกันจนถึงสิ้นงวดการบัญชีครั้งล่าสุด

³⁹ ข้อ 9 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

- หุ้นกู้ที่ธนาคารพาณิชย์ค้ำประกันคั้นเงินและดอกเบี้ย
- เงินฝากในธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะ จัดตั้งขึ้น
- คำสัญญาใช้เงินที่บริษัทเงินทุน หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นผู้ออก
- คำแลกเงินที่มีธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุน รับรองหรืออาวัล
- ตราสารอื่นซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบ

3.1.2 ข้อจำกัดของการลงทุน⁴⁰

- การลงทุนใน 5 ข้อต่อไปนี้ เมื่อคิดคำนวณมูลค่ารวมกันแล้วไม่เกิน 25% ของมูลค่าทรัพย์สินของโครงการ เว้นแต่ในระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันเริ่มจำหน่ายหน่วยลงทุน หรือในระยะเวลา 1 ปี ก่อนสิ้นสุดอายุโครงการ หรือได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย
 1. เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ หรือ ธนาคารอื่น ที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
 2. คำสัญญาใช้เงินที่บริษัทเงินทุน เป็นผู้ออก
 3. คำเงินคลัง พันธบัตรรัฐบาลที่ซื้อไว้โดยมีสัญญาขายคืน
 4. คำแลกเงินที่มีธนาคารพาณิชย์หรือบริษัท เงินทุนรับรองหรืออาวัล
 5. สินทรัพย์อื่นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด
- การลงทุนในหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทหรือสถาบัน หรือคำสัญญาใช้เงินของบริษัท เครดิตฟองซิเอร์ ดังนี้
 1. ลงทุนในหุ้นหรือหุ้นกู้ของบริษัทหรือสถาบันใด ไม่เกิน 15% ของจำนวนหุ้นและ/หรือหุ้นกู่ที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดหรือสถาบันนั้น และ เมื่อคิดมูลค่าแล้ว ไม่เกิน 15% ของมูลค่าทรัพย์สินของโครงการ และหากกิจการสำคัญของบริษัทหรือสถาบัน เป็นประเภท

⁴⁰ ข้อ 10 และข้อ 11 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

เดียวกัน จะลงทุนรวมกันได้ไม่เกิน 25% ของมูลค่าทรัพย์สินของโครงการ

2. ลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินที่บริษัทเครดิตฟองซิเอร์บริษัทเดียวเป็นผู้ออก ได้ไม่เกิน 5% ของมูลค่าทรัพย์สินของโครงการ และเมื่อรวมกันแล้วจะไม่เกิน 10% ของมูลค่าทรัพย์สินของโครงการ

3.2 กองทุนต่างประเทศ

3.2.1 ประเภทหลักทรัพย์ที่ลงทุน^{41, 42}

- หลักทรัพย์รัฐบาลไทย
- หลักทรัพย์ซึ่งออกโดยรัฐวิสาหกิจหรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- หุ้นและหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด ซึ่งเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- หุ้นและหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด
- หุ้นกู้ที่ธนาคารพาณิชย์ค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย
- เงินฝากใน ธนาคารพาณิชย์ หรือธนาคารอื่น ที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- ตั๋วสัญญาใช้เงินที่บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์เป็นผู้ออก
- ตั๋วแลกเงินที่มีธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนรับรองหรืออาวัล
- ตราสารอื่นซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบ

⁴¹ ข้อ 9 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

⁴² ข้อ 3 แห่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการสำหรับโครงการที่มีทุนมาจากต่างประเทศ ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2528

- ลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินที่บริษัท เครดิตฟองซิ เออร์บริษัท เดียว เป็นผู้ออก ได้ไม่เกิน 5% ของมูลค่าทรัพย์สินของโครงการ และ เมื่อรวมกันแล้วจะไม่เกิน 10% ของมูลค่าทรัพย์สินของโครงการ

นอกจากข้อจำกัดของการลงทุนตามกฎหมายแล้ว กองทุนต่างประเทศ อาจกำหนดข้อจำกัดของการลงทุนตามนโยบายของกองทุนอีกต่างหาก ตัวอย่างเช่น กองทุน the Thai Fund กำหนดข้อห้ามบริษัทจัดการในเรื่องต่อไปนี้⁴³

- ทำการขายโดยไม่มีหุ้น (short sales)
- กู้ยืมเงินหรือจำนำทรัพย์สินของกองทุน
- ซื้อหรือขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (commodities) หรือ อสังหาริมทรัพย์ (real estate)
- ให้กู้ยืมเงิน
- ลงทุนมากกว่า 25% ของมูลค่าทรัพย์สินของโครงการ ใน หลักทรัพย์ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนมือได้ทันที
- ลงทุนเพื่อวัตถุประสงค์ในการ เข้าควบคุมหรือจัดการ
- ลงทุนในลักษณะที่ทำให้ไม่จำกัดความรับผิดชอบ เช่น เป็นหุ้นส่วน ไม่จำกัดความรับผิดชอบในห้างหุ้นส่วนจำกัด เป็นต้น
- เข้าทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เว้นแต่เพื่อ นำเงินเข้าออกนอกประเทศ
- ซื้อหรือถือหลักทรัพย์บริษัทจำกัดในประเทศไทย บริษัทใด เกินกว่า 10% ของหุ้นที่จำหน่าย หรือ 10% ของมูลค่าหุ้นที่จำหน่าย
- ซื้อหรือถือหุ้น หุ้นกู้ พันธบัตรของบริษัทจำกัดในประเทศไทย ถ้ารวมมูลค่าแล้วเกิน 10% ของมูลค่าทรัพย์สินของกองทุน
- ซื้อหรือถือตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยบริษัท เครดิตฟองซิ เออร์ บริษัท เดียว มีมูลค่าเกินกว่า 5% ของทรัพย์สินของกองทุน หรือตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยบริษัทเงินทุนไทย มีมูลค่าเกินกว่า 10% ของทรัพย์สินของกองทุน

⁴³ หนังสือชี้ชวนของกองทุน the Thai Fund. หน้า 12.

- ลงทุน เกินกว่า 25% ของทรัพย์สินทั้งหมดของกองทุนในอุตสาหกรรมประเภทเดียว
- ข้อกำหนดในสัญญาลงทุน หรือ เงื่อนไขในหนังสือชี้ชวนที่มีการจัดการบริหารกองทุนในลักษณะที่ละเมิดต่อกฎหมายไทย

กฎหมายการควบคุมกองทุนรวมและการคุ้มครองผู้ลงทุน

1. การควบคุมโดยพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

บริษัทจัดการต้องได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ประเภทกิจการจัดการลงทุน จากกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522 ในหมวด 3 บริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งพอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1.1 บริษัทจัดการต้องมีทุนจดทะเบียนชำระเต็มมูลค่าแล้วตามจำนวนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาท⁴⁴

1.2 ห้ามลดทุนหรือเพิ่มทุนโดยมิได้รับอนุญาตจาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือกระทำการใด ๆ อันจะทำให้ลูกค้าหรือบุคคลทั่วไป เข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาคุณค่า และลักษณะของกองทุนรวม หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการเอาเปรียบลูกค้าหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างไม่เป็นธรรม ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด⁴⁵

1.3 ให้แจ้งแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ มีเหตุการณ์ดังนี้⁴⁶

⁴⁴ มาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

⁴⁵ มาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

⁴⁶ มาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

- 1.3.1 การแก้ไข เพิ่ม เต็มหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับของบริษัทจัดการ
 - 1.3.2 การเปลี่ยนแปลงกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานหรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทจัดการ
 - 1.3.3 การทำสัญญาให้บุคคลอื่นมีอำนาจ เต็ดขาดในการบริหารงานของบริษัทจัดการ
 - 1.3.4 การเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลผู้มีอำนาจในการบริหารบริษัทจัดการ เนื่องจากการโอนหุ้น
 - 1.3.5 การที่บริษัทจัดการมีหุ้นในบริษัทจำกัดอื่น เกินร้อยละยี่สิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดในบริษัทจำกัดนั้น
- 1.4 กำหนดคุณสมบัติของกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานหรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของบริษัทจัดการ คือ ห้ามบุคคลที่มีคุณสมบัติต่อไปนี้⁴⁷
- 1.4.1 เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
 - 1.4.2 เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริต
 - 1.4.3 เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากธนาคารแห่งประเทศไทย
 - 1.4.4 เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานหรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทเงินทุนอื่น
 - 1.4.5 ถูกถอดถอนจากการเป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้จัดการ เพราะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งสั่งให้แก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของบริษัทที่อยู่ในลักษณะ อันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน
 - 1.4.6 เป็นข้าราชการการเมือง
 - 1.4.7 เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย เว้นแต่

⁴⁷ มาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

- เป็นกรณีที่ได้รับการแต่งตั้งโดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี เพื่อเข้าไปช่วยเหลือในการดำเนินงานของบริษัทจัดการ หรือ
- เป็นกรณีที่ได้รับการแต่งตั้งเพื่อแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของบริษัทจัดการที่อยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน

1.4.8 เป็นผู้จัดการหรือพนักงานหรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทจำกัดอื่นซึ่งตน และบุคคลดังนี้เป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นอยู่

- คู่สมรสหรือบุตร ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของตน
- ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ตนหรือบุคคลข้างต้น เป็นหุ้นส่วน
- ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ตนหรือบุคคลข้างต้น เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือ เป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีรวมกัน เกินร้อยละสามสิบของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัด
- บริษัทจำกัดที่ตนหรือบุคคลดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดถือหุ้นรวมกัน เกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น

โดยมีข้อยกเว้น คือ

- เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของบริษัทจัดการ ซึ่งไม่มีอำนาจในการจัดการ
- เป็นกรณีที่ได้รับยกเว้นจากรัฐมนตรี เพราะมีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของบริษัทจัดการ
- เป็นกรณีที่ได้รับการแต่งตั้งเพื่อแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของบริษัทจัดการที่อยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน

1.4.9 เป็นบุคคลซึ่งมิได้มีคุณวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานหรือคุณสมบัติอื่น ทั้งนี้ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

1.4.10 มีลักษณะต้องห้ามอย่างอื่นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

บริษัทจัดการจะแต่งตั้งกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานหรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของบริษัทจำกัด หรือทำสัญญาให้บุคคลอื่นมีอำนาจเด็ดขาดในการบริหารงานของบริษัทจัดการได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งดังกล่าวมีคุณสมบัติต้องห้ามตามที่กล่าวมาแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้ความเห็นชอบมิได้ และในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าบุคคลดังกล่าวมีลักษณะต้องห้ามตามที่กล่าวมาแล้ว ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเพิกถอนความเห็นชอบที่ได้ให้ไว้แล้ว

1.5 รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยยื่นรายงานเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของบริษัทจัดการ เป็นการทั่วไป หรือเป็นการเฉพาะโดยมีรายการและระยะเวลาตามที่กำหนด และจะให้ทำคำชี้แจงข้อความ เพื่ออธิบายหรือขยายความแห่งรายงานนั้นก็ได้อ⁴⁸

1.6 ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดให้บริษัทจัดการยื่นรายงานหรือแสดงเอกสารใด ตามระยะเวลาหรือเป็นครั้งคราวตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดก็ได้ และธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้ทำคำชี้แจง เพื่ออธิบายหรือขยายความแห่งรายงานหรือ เอกสารนั้นด้วยก็ได้⁴⁹

1.7 ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าบริษัทจัดการกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้บริษัทจัดการนั้นแก้ไขการกระทำดังกล่าว หรือกระทำการหรืองดกระทำการ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นสมควรภายในเวลาที่กำหนด ถ้าบริษัทจัดการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรายงานต่อรัฐมนตรี และให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งควบคุมบริษัทจัดการหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้⁵⁰

⁴⁸ มาตรา 23 ตรี แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522

⁴⁹ มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522

⁵⁰ มาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522

ในกรณีที่รัฐมนตรีสั่งควบคุมบริษัทจัดการ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้บริษัทจัดการระงับการดำเนินงานกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน เป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด⁵¹ และรัฐมนตรีมีอำนาจตั้งคณะกรรมการควบคุมบริษัทจัดการขึ้น ประกอบด้วยประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่า 2 คน คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการของ บริษัทจัดการได้ทุกประการ และให้ประธานกรรมการ เป็นผู้แทนของบริษัทจัดการ⁵² และห้ามมิให้กรรมการและพนักงานของบริษัทกระทำการของ บริษัทนั้นอีกต่อไป รวมทั้งมอบทรัพย์สิน พร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตรา และหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทให้คณะกรรมการควบคุมบริษัทโดยมิชักช้า⁵³

ในกรณีที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้บริษัทจัดการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เป็นอันเลิกบริษัทจำกัด⁵⁴

1.8 การลงโทษทางอาญา

เมื่อบริษัทจัดการฝ่าฝืนกฎหมายตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะต้องรับโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาทตลอด เวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง⁵⁵ ผู้ฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการควบคุมบริษัทหรือพนักงานควบคุมบริษัทต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี และปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่⁵⁶ หรือกรณีที่ฝ่าฝืนข้อ 1.6 ข้างต้น กรรมการหรือผู้จัดการของ

⁵¹ มาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

⁵² มาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

⁵³ มาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

⁵⁴ มาตรา 64 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

⁵⁵ มาตรา 70 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

⁵⁶ มาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

บริษัทหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทจัดการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของบริษัท⁵⁷

2. การควบคุมโดยประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525 ได้กำหนดให้มีการควบคุม โดยมีสาระสำคัญดังนี้⁵⁸

2.1 โครงการกองทุนรวมแต่ละโครงการ จะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ก่อนนำหน่วยลงทุนจำหน่ายให้กับประชาชน

2.2 ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้รับฝากทรัพย์สินของโครงการต้องเป็นสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบด้วย

2.3 ประเภทของหนี้หรือหลักทรัพย์ที่จะลงทุนต้องอยู่ในขอบเขตที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

2.4 หนังสือชี้ชวนให้ซื้อหน่วยลงทุนต้องได้รับความเห็นชอบ จากธนาคารแห่งประเทศไทย มีรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายและขอบเขตของการลงทุน รวมทั้งชี้แจงให้ผู้ลงทุนทราบถึงค่าใช้จ่ายที่ผู้ลงทุนจะต้องชำระ ตลอดจนต้องแสดงฐานะการเงิน ประวัติการดำเนินงาน และรายชื่อกรรมการของบริษัทจัดการ

2.5 อัตราค่าธรรมเนียมในการจัดการจะต้องกำหนดไว้อย่างชัดเจน

⁵⁷ มาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522

⁵⁸ ส่วนวิจัย สถาบันการเงิน สำนักวิจัยธนาคารกรุงเทพจำกัด. "กองทุนรวมในประเทศไทย", วารสารนักบริหาร, หน้า 31.

- 2.6 ต้องแจ้งให้ผู้ถือหน่วยลงทุนทราบถึงสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับในแต่ละโครงการ
- 2.7 การปรับปรุงโครงการต้องได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย
- 2.8 ผู้สอบบัญชีทรัพย์สินของโครงการต้องไม่เป็นการพนันงาน หรือลูกจ้างของบริษัทจัดการหรือของผู้รับฝาก และได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย⁵⁹

สำหรับกองทุนต่างประเทศ จะมีประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน สำหรับโครงการที่มีทุนมาจากต่างประเทศ ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2528 กำหนดให้บริษัทจัดการต้องส่งรายงานการลงทุนในหุ้นและหุ้นกู้ของบริษัทจำกัด ต่อธนาคารแห่งประเทศไทยตามแบบและภายในระยะเวลาที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด⁶⁰

3. การควบคุมโดยประกาศกระทรวงการคลัง

กองทุนรวมประเภทไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุน (Close-end Type) จะนำโครงการลงทุนของตนเข้าจดทะเบียนต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นตลาดรองให้แก่ผู้ลงทุน ดังนั้นจึงต้องเข้าเงื่อนไขของหลักทรัพย์จดทะเบียน ตามประกาศกระทรวงการคลัง ดังนี้

3.1 ในข้อ 2(7) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการสำหรับคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พิจารณารับหลักทรัพย์เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต และพิจารณาเพิกถอนการเป็นหลักทรัพย์ดังกล่าว พ.ศ. 2522 ได้กำหนดคุณสมบัติตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุน ดังต่อไปนี้

⁵⁹ ข้อ 17 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน ลงวันที่ 12 มีนาคม 2525

⁶⁰ ข้อ 4 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการลงทุน สำหรับโครงการที่มีทุนมาจากต่างประเทศ ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2528

- 3.1.1 เป็นตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินทั้งหมดของโครงการลงทุนที่มีลักษณะ เช่นนี้⁶¹
- มูลค่าของโครงการจัดการลงทุน ต้องไม่ต่ำกว่าห้าสิบล้านบาท
 - มีผู้ถือตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุน ไม่น้อยกว่าห้าพันราย
 - มีผู้ถือตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุน รายหนึ่งรายใดจะถือเกินกว่า 5% ของมูลค่าโครงการลงทุนทั้งสิ้นไม่ได้
- 3.1.2 เป็นตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินชนิดระบุชื่อผู้ถือ
- 3.1.3 มีมูลค่าที่ตราไว้ไม่เกิน 100.-บาท
- 3.1.4 ไม่มีข้อกำหนดในการโอนตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุน เว้นแต่ในกรณีจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายหรือข้อกำหนดอื่นใดซึ่งคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ต้องระบุไว้ในข้อบังคับของโครงการลงทุน

3.2 ในข้อ 2 (8) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการสำหรับคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พิจารณารับหลักทรัพย์เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต และพิจารณาเพิกถอนการเป็นหลักทรัพย์ดังกล่าว พ.ศ.2522 ได้กำหนดคุณสมบัติที่สำคัญแสดงสิทธิในการซื้อตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุน ดังต่อไปนี้⁶²

⁶¹ ข้อ 7 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการสำหรับคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พิจารณารับหลักทรัพย์เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาตและพิจารณาเพิกถอนการเป็นหลักทรัพย์ดังกล่าว พ.ศ. 2522

⁶² ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 107 ตอนที่ 235 วันที่ 23 พฤศจิกายน

- 3.2.1 เป็นใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อขายตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินทั้งหมดของโครงการลงทุนที่มีลักษณะ เช่นนี้⁶³
- มูลค่าของโครงการจัดการลงทุน ต้องไม่ต่ำกว่าห้าสิบล้านบาท
 - มีผู้ถือตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุน ไม่น้อยกว่าห้าพันราย
 - มีผู้ถือตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุน รายหนึ่งรายใดจะถือเกินกว่า 5% ของมูลค่าโครงการลงทุนทั้งสิ้นไม่ได้
- 3.2.2 เป็นใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อขายตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุนชนิดระบุชื่อผู้ถือ
- 3.2.3 ไม่มีข้อจำกัด ในการโอนใบสำคัญแสดงสิทธิ ในการซื้อขายตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุน เว้นแต่กรณีจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายหรือข้อกำหนดอื่นใด ซึ่งคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้จะต้องระบุไว้ในข้อบังคับของโครงการลงทุน
- 3.2.4 ต้องมีการกำหนดวันชำระ เงินค่าตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุนที่แน่นอน
- 3.2.5 ต้องมีระยะเวลาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวัน

⁶³ ข้อ 7 ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการสำหรับคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พิจารณารับหลักทรัพย์เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาตและพิจารณาเพิกถอนการเป็นหลักทรัพย์ดังกล่าว พ.ศ. 2522

4. การควบคุมโดยพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517

เมื่อโครงการลงทุนของกองทุนรวม เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนแล้ว ก็จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517⁶⁴ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

4.1 บริษัทจัดการจะต้องจัดทำมีทะเบียนผู้ถือหลักทรัพย์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด⁶⁵

4.2 บริษัทจัดการจะลงทะเบียนการโอนหลักทรัพย์ได้ต่อ เมื่อผู้ครอบครองหน่วยลงทุนได้ส่งมอบตราสารหน่วยลงทุน ที่ตนได้ลงลายมือชื่อ เป็นผู้รับโอนพร้อมกับใบสำคัญการโอนและให้บริษัทจัดการรับรองการโอนหลักทรัพย์ไว้ในใบตราสารหน่วยลงทุนนั้น เว้นแต่บริษัทจัดการจะออกตราสารหน่วยลงทุนให้ใหม่ ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด⁶⁶

4.3 บริษัทจัดการจะต้องจัดทำรายงานการถือหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้จัดการ ผู้สอบบัญชี และผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร ตามที่รัฐมนตรีกำหนด ของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว ซึ่งถือหลักทรัพย์ของโครงการลงทุนที่บริษัทจัดการเป็นผู้ออก พร้อมทั้งรายงานหมายเลขของหลักทรัพย์ดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด แต่ระยะเวลาที่กำหนดจะต้องไม่ห่างกันเกิน 6 เดือน และให้เปิดเผยรายงานดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

บริษัทจัดการจะต้องจัดทำรายงานการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในการถือหลักทรัพย์ของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด และในกรณีนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้บริษัทดังกล่าว เปิดเผยรายงานการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด⁶⁷

⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 91 ตอนที่ 85 วันที่ 20 พฤษภาคม 2517

⁶⁵ มาตรา 19 ทวิ พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517

⁶⁶ มาตรา 21 จัตวา พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517

⁶⁷ มาตรา 35 ทวิ พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517

4.4 การลงโทษทางอาญา

- 4.4.1 หากบริษัทจัดการไม่ปฏิบัติตามข้อ 4.1 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท⁶⁸
- 4.4.2 หากบริษัทจัดการไม่ปฏิบัติตามข้อ 4.2 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท⁶⁹
- 4.4.3 ผู้สอบบัญชีของบริษัทจัดการรับรองงบดุลหรือบัญชีอื่นใดไม่ถูกต้อง หรือทำรายงานเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁷⁰

4.5 หากกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้สอบบัญชีของบริษัทจัดการ ทำการซื้อหรือขาย หรือเสนอซื้อหรือเสนอขาย หรือชักชวนให้บุคคลอื่นซื้อหรือขาย หรือเสนอซื้อหรือเสนอขาย ซึ่งหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต ในประการที่น่าจะเป็นการเอาเปรียบโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลภายนอก โดยอาศัยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นข้อเท็จจริงที่ยังมิได้เปิดเผยต่อประชาชน แต่ตนได้ล่วงรู้มาในตำแหน่งหรือฐานะเช่นนั้น และไม่ว่าการกระทำดังกล่าวจะกระทำเพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁷¹

บริษัทจัดการมีสิทธิเรียกร้องให้บุคคลดังกล่าวตามวรรคแรก ส่งมอบผลประโยชน์ที่บุคคลดังกล่าวได้มาจากการซื้อหลักทรัพย์ที่ได้กระทำภายใน 6 เดือนหลังจากที่บริษัทจัดการได้ซื้อหลักทรัพย์นั้นให้แก่กองทุนรวม ถ้าบริษัทจัดการไม่ได้ใช้สิทธิเรียกร้องนี้ ผู้ถือหน่วยลงทุนของกองทุนรวมจะร้องขอ โดยทำเป็นหนังสือให้บริษัทจัดการใช้สิทธิเรียกร้องภายใน 30 วันนับแต่วันที่ผู้ถือหน่วยลงทุนร้องขอ และในกรณีที่บริษัทจัดการมิได้ดำเนินการตามคำร้องขอ ผู้ถือหน่วยลงทุนที่ได้ทำหนังสือร้องขอดังกล่าวจะใช้สิทธิเรียกร้องนั้นเพื่อกองทุนรวมก็ได้ การใช้สิทธิเรียกร้องนี้มีอายุความ 2 ปี นับแต่บุคคลดังกล่าวตามวรรคแรกได้รับประโยชน์

⁶⁸ มาตรา 41 ทวิ พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517

⁶⁹ มาตรา 41 จัตวา พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517

⁷⁰ มาตรา 42 ทวิ พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517

⁷¹ มาตรา 42 เบญจ พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517

สำหรับกองทุนต่างประเทศนั้น เนื่องจากโครงการลงทุนหรือหน่วยลงทุนไม่ได้
จำหน่ายภายในประเทศหรือจำหน่ายให้แก่บุคคลสัญชาติไทย ดังนั้นจึงไม่ต้องจดทะเบียนต่อตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และไม่นำพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517
มาใช้บังคับ แต่อย่างไรก็ตาม บริษัทจัดการ หรือที่ปรึกษาการลงทุนที่เป็นบริษัทไทย ยังจะต้อง
ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์
พ.ศ.2522 เนื่องจากบริษัทจัดการหรือที่ปรึกษาการลงทุน เป็นบริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมาย
ไทย